

సన్నాయి రాగాలు

తన్నయి పెళ్ళి చిన్నయుడితో నిశ్చయమయింది. పెళ్ళి ముహూర్తం యిక రెండు రోజులే వుందనగా, చిన్నయుడు తండ్రి, కాబోయే వియ్యంకుడితో “పెళ్ళిలో సన్నాయి మాత్రం వాయించే ఏర్పాటు వద్దు, మానేద్దాం!” మరీ తప్పదు అంటే చిన్న చిన్న సన్నాయి నొక్కులతో ముగించేద్దాం” అన్నాడు.

“ఏమిటా బావగారూ! సన్నాయి చాలా శుభవ్రదం కదా, అది ఎందుకు వద్దంటున్నారో తెలియటం లేదు!” “ఏం లేదు! మా అబ్బాయికి ఎప్పుడైనా తక్కువ మార్కులు వస్తే వాళ్ళ క్లాస్ టీచర్, “నిన్ను సన్నాయి వాయించినట్లు వాయిస్తా “ననేవారట! పైగా ఒకసారి మావాడికి ట్యూషన్ చేప్పే మాస్టారి భార్యగారి చీరలు, చెప్పిన వెంటనే యిస్త్రీ చేయించలేదని వాళ్ళింట్లో వున్న పాత సన్నాయి తిరగేసి మావాడి వీపు మీద కొట్టెందట! అప్పట్నుంచీ మావాడికి సన్నాయి అంటే భయం పట్టుకుంది! పైగా ఆ ప్రైవేట్ మాస్టారు ఆమెని మందలిస్తే “డోక్యచింపి డోలు కడతా “నందట!

“చాలా బాగుంది! మీ వాడికి చిన్నప్పుడు మార్కులు తక్కువ వచ్చేవని సంబంధం నిశ్చయం కాకముందు చెప్పలేదేం!”

“అ ! ఆమాట కొస్తే మీ అమ్మాయి నీళ్ళున్న చోటల్లా జారి పడిపోతుందని విన్నాం!” మరీ ఈ విషయం మీరెందుకు చెప్పలేదు”

“అబ్బో! బావగారు చతురలే! ఆ రెండూ ఒకదాని కోకటి చెల్లు! మీరు చెప్పినట్లే చేద్దాం! “అన్నాడు, గడసరి వియ్యంకుడు.

తక్కువ ధ్వనిగల చిన్న చిన్న సన్నాయి నొక్కులతో పెళ్ళయిపోయింది! ఓ రోజు తన్నయి, “చిన్నప్పుడు మీరు మీ మాస్టారి భార్య చేత సన్నాయి దెబ్బలు తిన్నారట కదూ! పైగా స్కూల్లో మీ క్లాస్ టీచర్ కూడా మిమ్మల్ని సన్నాయి వాయించినట్లు వాయిస్తాననేవారట!”

“ఏమో నాకు జ్ఞాపకం లేదు!”

“ఆ ఎందుకండీ అబద్ధాలు! ఆ విషయాలు జ్ఞాపకం లేకపోతే మీకు యిప్పటికీ సన్నాయి అంటే ఎందుకు భయం”.

“భయం అని ఎవరు చెప్పారు! నాకు అదంటే యిష్టం లేదు. దాని వలన చిరాకు కలుగుతుంది!”

“మీ కొక చిన్న రహస్యం చెవుతాను! మాతాత సన్నాయి ఆవ కుండా వాయించేవారట ఆ దెబ్బకి నాగు పాములు భయపడి పారిపోయేవి”

“అదేమిటి చాలా ఆశ్చర్యంగా వుందే! నాదస్వరానికి పాములు నాట్యం చేస్తాయని భమిడిపాటి సోమయాజి

విన్నాను”.

“ఏమో మరి! పాములకి ఆ వాయింపు అర్థం కాలేదనుకుంటాను! ఓ సారి మా తాతకి ఎవరో సలహా యిచ్చారు. “ఊరికే సన్నాయి వాయించద్దు. ఎవరింట్లోనైనా జాతిపాము వచ్చినప్పుడు వాళ్ళింట్లో వాయించండి. పామూ పారిపోతుంది మీకు పారితోషికం వస్తుంది ఈ విషయం పాములకెలా తెలిసిందో కాని, మాతాత సన్నాయికి భయపడి ఎవరింటికి పాములు రాలేదు. ఈ విషయాలు తెలుసుకున్న ఊళ్ళో పెద్దలు మా తాతకి “నాగశత్రు” అని ఓ బిరుదు ప్రదానం చేశారు. మా బామ్మ పేరు “నాగమణి”

మా బామ్మ అంటే మా తాతకి పడేది కాదు. అస్తమానం బామ్మని తిడుతూండేవాడు! ఆయనతో పడలేక, ఈ “నాగ శత్రు” బిరుదు మీకు సరిగ్గా సరిపోయింది.” అనేది ఇదంతా వినిన చిన్మయ్యుడు, “అసలు మీ తాత సన్నాయి వాయించేవారని తెలుస్తే నిన్ను పెళ్ళాడక పోదును!” అన్నాడు.

“ఈ వ్రవంచంలో మీరొక్కరే మగాడన్నట్లు మాట్లాడాతరేమిటి! ఇంకో పురుషోత్తముడ్ని చేసుకునేదాన్ని! అంది, తన్మయి.

“అబ్బో చాలా గోప్పదానివే! అది సరేగాని, సన్నాయి ఆపకుండా వాయించడంవలన ఒంట్లోపున్న ఊపిరంతా ఖర్చయిపోయి, పోయుంటారు కదూ మీ తాత!” అన్నాడు చిన్మయ్యుడు.

“అదేంకాదు! ఆయన చాలా బలమయిన వారు! ఈ జన ఘోష, పాముల వుసురు అన్నీ తగిలుంటాయ్! అందుకే పోయారు”.

సన్నాయి అంటే చిన్మయ్యుడికి యిష్టం లేదని ఎవరు చెప్పారో తెలియదుకాని, ఒక్క సన్నాయి అంటేనే యిష్టం లేక ఏడుస్తూంటే, జోడు సన్నాయి మేళం వచ్చి అతని యింటి ముందు తనివితీరా వాయించుకునేవారు. వాళ్ళ మీద కేకలు వేసేవాడు. ఒక్క రూపాయి కూడా, యివ్వకపోగా కేకలు వేస్తూన్నందుకు ఆ జోడు సన్నాయి మేళం వాళ్ళు విసిగి పోయారు!

మొగుడితో పుట్టింటికి వెళ్ళకూడదని, పెళ్ళయిన కొత్తలో ఎవ్వరో శ్రేయోభిలాషి చెప్పిన విషయం గుర్తుపెట్టుకున్న తన్మయి, ఓ సారి తను ఒంటరిగానే పుట్టింటికి వెళ్ళింది.!

ఆ తరుణి లేని తరుణంలో, ఓ ఆదివారం అన్నం గట్టిగా దట్టించిన చిన్మయ్యుడు గాఢ నిద్రలో మునిగిపోయాడు. అసలే వేసవి! మిట్ట మధ్యాహ్నం! ఆ వీధిలో యించుమించు చాలా మంది నిద్రలో మునిగిపోయారు! “మంచి సమయం మించిన దొరకదు” అని ఆ జోడు సన్నాయి వాళ్ళు వచ్చి, తమ వాయింపు మొదలు పెట్టారు. కాసేపటికి ఒక్కడే వాయించడం మొదలు పెట్టాడు. కిటికీలోంచి ఓరగా చూసిన చిన్మయ్యుడు కాసేపటికి వాడే పోతాడూలే అని నిద్ర నటించాడు!

సన్నాయి రాగాలు

అయ్యగారు నిద్రలో వున్నారు! మెళకువ వచ్చినా ఎలాగూ దానం చెయ్యరని తెలుసున్న ఆ జోడు నన్నాయి వాళ్ళల్లో ఒకడు నన్నాయి ఎవ్వడైనా వాయింఛుకోవచ్చునన్న సద్గుణాలతో తన సహవాద్యగాడు ఘోరంగా వాయిస్తూన్న సమయంలో, పెరట్లో తేలిగ్గావున్న కుర్చీలూ, ఓ సైకిలూ చక్క పెట్టాడు.

అప్పుడు కిటికీ తలుపులు తీసి, వెళ్ళారా లేదా అని చూసాడు చిన్మయ్యుడు! వాళ్ళు వెళ్ళి పోయారు!

ఆ సాయంకాలం తన్మయ్యి పుట్టింటి నుంచి వచ్చేసింది! వీధి తలుపు కొట్టి, భర్తని లేపింది. సేద తీరిన తర్వాత పెరట్లో మాయమైన కుర్చీలూ, సైకిల్ పసిగట్టింది.

“మీకు అసలు బుర్రలేదండీ! అసలే వేసవి కాలం! మిట్ట మధ్యాహ్నం, అందరూ పడుకునే వేళ తలుపులు వేసుకుని అదే పనిగా నిద్రపోతే మరి దొడ్లోవున్న సామాన్లు ఎవడో ఒకడు పట్టుకుపోతాడన్న జ్ఞానం కూడా లేదు మీకు!”

మధ్యాహ్నం ఆ జోడు సన్నాయి వాళ్ళలో ఒకడు వచ్చి కచేరీ చేశాడు. మీ తాత నన్నాయి వాయింఛే వారని నువ్వు చెప్పినప్పట్నుంచీ, నన్నాయి వాద్యగాళ్ళు బుద్ధిమంతులై వుంటారనీ, నీచమైన పన్ను చెయ్యరనీ అనుకున్నాను.! ఈ రోజుల్లో అందరూ పైకి ఏదో కళాసేవ చేస్తూన్న వారిలా వుంటారు. ఎవర్ని నమ్మాలో, ఎవ్వర్ని నమ్మకూడదో తెలియని రోజులు వచ్చాయి! నన్నాయి బాధసడితే పడతాను గాని, ఈ సారి ఎవరినైనా నన్నాయి వాయిస్తాంటే, చెవులలో దూది పెట్టుకుని వాళ్ళు వెళ్ళే దాకా వాళ్ళతోనే వుంటాను, సరేనా!”

‘అసలు ఆ సన్నాయి వాళ్ళే సామాను పట్టుకుపోయారని ఎందుకు అనుకోవాలి మీరు ఒక్క విషయం నేర్చుకోండి ఎవరు ఏ పని చేసినా పొట్టకూటి కోసమే కదా!”

“అవును కోటి విద్యలూ కూటి కొరకే” అన్నాడు చిన్మయ్యుడు.

“ఎవరైనా మాట్లాడేటప్పుడు మధ్యలో కల్పించుకుని మాట్లాడడం మర్యాద కాదు! ఈ విషయం కూడా తెలుసుకోండి!”

మా తాతగారి హాయింలో నన్నాయి వాళ్ళని నూతన వస్త్రాలతో నత్కరించే వారు. గుమ్మంలోకి వచ్చిన వాళ్ళకి ఏదయినా దానం చెయ్యడం నేర్చుకోండి! అసలు ఎవ్వరూ దానం చెయ్యకపోతే బీదవాళ్ళు ఎలా బ్రతుకుతారండీ! దానం చెయ్యకపోతే వాళ్ళని మనమే దొంగల్ని చేసినట్లవుతుంది.

అర్థమయిందా! పైగా సన్నాయి వాళ్ళని అవమానిస్తే స్వర్గంలో వున్న మా తాత ఆత్మ ఘోషిస్తుంది.

“అయిందేదో అయిపోయింది! ఈ పైన్న తిన్నగా ‘వుంటాను’ అన్నాడు చిన్మయ్యుడు.

భమిడిపాటి సోమయాజి